

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
THE DIGITAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
UNDER THE SURIN SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE OFFICE

¹ฐานะ บุญรอด และ ²วสันต์ชัย กากแก้ว
¹Thana Boobrod and ²Vasanchai Kakkaew

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์, ประเทศไทย
Surindra Rajabhat University, Thailand.

¹thana.boo@srru.ac.th

Received September 10, 2021; Revised November 2, 2021; Accepted December 30, 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ และ 2) เปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยจำแนกขนาดสถานศึกษาออกเป็น 4 ประเภท ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลาง โรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ซึ่งประชากรทั้งหมด 85 โรงเรียน เมื่อใช้สูตรการคำนวณของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็น 70 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 70 คน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำนวน 70 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า มีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.974 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแบบรายคู่โดยใช้วิธีของ Scheffe' และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ มีความ

¹ นักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

คิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .39) รองลงมาคือ การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .40), การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .41), การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .42), และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .42) 2) การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ภาวะผู้นำยุคดิจิทัล

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the digital leadership of school administrators under the Surin Secondary Educational Service Area Office; and 2) to compare the digital leadership of school administrators under the Surin Secondary Educational Service Area Office based on the size of the school. The total population participated in this study consisted of 85 schools received from a stratified random sampling and were classified into 4 sizes including a small-sized school, a medium-sized school, a large-sized school, and an extra-large-sized school. After the Krejcie and Morgan's table was applied, the sample group of this study consisted of 70 schools. The key informants of this study consisted of 70 school administrators and 70 academic teachers (140 in total). A rating scale questionnaire with 0.794 of reliability and an in-depth interview form were used for data collection. The statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, F-test, and Scheffe's pair difference test. In addition, a content analysis was also applied for data analysis. The study found that: 1) The overall opinion on the digital leadership of school administrators and academic teachers under the Surin Secondary Educational Service Area Office is at the highest level ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .37). When considering each aspect, the study showed that the opinions on the digital leadership of school administrators and academic teachers under the Surin Secondary Educational Service Area Office are at the highest level

in every aspect which can be arranged in descending order according to the mean as follows: digital citizenship ($\bar{X}$ = 4.68, S.D. = .39); digital learning culture creation ($\bar{X}$ = 4.64, S.D. = .40); systematic improvement ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = .41); professional best practice ($\bar{X}$ = 4.58, S.D. = .42); and digital vision ($\bar{X}$ = 4.55, S.D. = .42). 2) According to a comparison of the opinion on the digital leadership of school administrators and academic teachers under the Surin Secondary Educational Service Area based on the size of the school, there are no different opinions on the digital leadership both in the overall opinion and in each aspect.

บทนำ

สภาพการณ์ปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปของโลกในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้เรียนรู้ในยุคดิจิทัล หากผู้มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงขาดความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงนี้และไม่ได้จัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนจะทำให้ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคดิจิทัล บทบาทของนักบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล จะต้องสามารถอำนวยการสนับสนุนส่งเสริมและเข้าร่วมการแข่งขันขั้นสูงท่ามกลางกระแสแห่งโลกาภิวัตน์ (globalization) ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ซึ่งอยู่ภายใต้เงื่อนไขการปรับเปลี่ยนการแข่งขันเพื่อสร้างข้อได้เปรียบ และความมุ่งมั่นของสังคมโลก ที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและรุนแรง ผู้นำเป็นผู้ที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนา ผู้บริหารหรือผู้นำที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลสามารถทำให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของงานในองค์กรสูงขึ้น

ในการเปลี่ยนแปลงทักษะการบริหารการศึกษาในยุคดิจิทัล ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงทั้งในเชิงโครงสร้างและในทางสังคม โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาก้าวหน้าในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การใช้ภาวะผู้นำในการบริหารการศึกษาในการพัฒนาการศึกษายุคดิจิทัล ที่มีจุดเริ่มต้นในการที่จะสร้างวิสัยทัศน์และกลยุทธ์ในการออกแบบการเรียนรู้สู่อนาคต โดยการใช้ทักษะ ใช้นวัตกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้เกิดความก้าวหน้าเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยการนำมาใช้ในระบบโรงเรียนและระบบการศึกษาอื่น ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับผู้เรียนต่อไปได้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ มีทักษะด้านเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาอย่างเพียงพอในโลกดิจิทัล เพื่อให้สามารถบริหารสถานศึกษาที่ต้องพัฒนาครู พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะทางด้านเทคโนโลยีอย่างเพียงพอ โดยทักษะดังกล่าวครอบคลุมความสามารถในการใช้ 4 ด้าน คือ 1) ด้านการใช้เทคโนโลยี 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านการสร้างสรรค์ 4) ด้านการเข้าถึง ซึ่งทั้ง 4 ด้านนี้ จะช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนพัฒนาและก้าวหน้าเทคโนโลยีได้อย่างทันยุคทันสมัย (จินณวัตร ปะโคทั้ง. 2561 : 23)

การขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นตัวแทนของแนวคิดและวิธีปฏิบัติใหม่ โดยการใช้การสื่อสารทางโซเชียลมีเดียในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้กับสถานศึกษา (Sheninger. E, 2014)

ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำดิจิทัลสูง ก็จะได้เปรียบในการแข่งขันที่จะนำไปสู่การบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างยั่งยืน สามารถบริหารการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดรับกับเป้าหมายและทิศทางการเปลี่ยนแปลง (จินทนา แสนสุข, 2559) จากการประเมินทักษะภาวะผู้นำดิจิทัล เมืองค์ประกอบสำคัญที่ควรมี ได้แก่ 1) การรู้ดิจิทัล โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการค้นหา การประเมิน การใช้ การแบ่งปัน และการสร้างสรรค์เนื้อหา 2) วิสัยทัศน์ดิจิทัล โดยการสร้างกลยุทธ์การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน 3) การประชาสัมพันธ์ โดยสนับสนุนให้บุคลากรมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลสามารถเจริญเติบโตได้ในสภาพแวดล้อมแบบดิจิทัล 4) การแสดงตนเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนในการสนับสนุนบุคลากรอย่างจริงจัง 5) การสื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ดิจิทัลให้บุคลากรนำไปปฏิบัติ 6) การปรับตัว การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่มาใช้ในการปฏิบัติงาน 7) ความตระหนักในตนเอง สามารถคาดการณ์เหตุการณ์ที่อาจส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น 8) การรับรู้ทางวัฒนธรรม การสื่อสารและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานร่วมกันโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Sullivan, 2017)

ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล จึงจำเป็นต้องเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างคุ้มค่าที่แท้จริง (เอกชัย กี่สุขพันธ์ , 2559) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีการบริหารจัดการด้านการศึกษาดำเนินการโดยใช้แนวทางการบริหารตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้ 1) การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง 2) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 3) การพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา 4) การสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการการศึกษาที่มีคุณภาพ มีมาตรฐาน และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา และ 5) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยนโยบายด้านที่ 3 นั้นมีตัวชี้วัดในการส่งเสริมและพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้และทักษะด้าน Digital Literacy, Digital Pedagogy และทักษะสื่อสาร ทั้งยังส่งเสริมการใช้ Digital Technology มาใช้ในการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพมีศักยภาพและมีคุณธรรม จริยธรรม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องพัฒนาภาวะผู้นำดิจิทัล ให้สอดคล้องกับการปรับเปลี่ยนทิศทางการศึกษา มีวิสัยทัศน์ที่ก้าวหน้า สามารถคาดการณ์การเปลี่ยนแปลงของการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการตัดสินใจและสามารถวางแผนการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสื่อสารและประชาสัมพันธ์สถานศึกษาให้เป็นที่รู้จักผ่านโซเชียลมีเดีย สามารถกระตุ้นให้ครูผู้สอนและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลาและสามารถร่วมกันสร้างสรรค์นวัตกรรมทางการศึกษาอย่างมีคุณภาพ สามารถปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมของสถานศึกษาให้เป็นวัฒนธรรมการเรียนรู้ดิจิทัล สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่ส่งเสริมสมรรถนะครูและทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องได้ตลอดชีวิต

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ความรู้ความสามารถรวมทั้งสมรรถนะต่างๆ โดยเฉพาะสมรรถนะที่เกี่ยวข้องกับสื่อดิจิทัลในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้นำไปใช้ในการพัฒนาตนเองและพัฒนางาน รวมทั้งหน่วยงานต้นสังกัด ได้แก่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้นำไปใช้ในการวางแผนส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัลเพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2564 จำนวนสถานศึกษา 85 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ปีการศึกษา 2564 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเทียบหาขนาด

ของกลุ่มตัวอย่างเครืองซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970 : 607-610) ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 70 โรงเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูล แบบเจาะจง (Purposive Selection) คือ ผู้บริหารสถานศึกษา 1 คน ครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ 1 คน ผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 140 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) มาตรฐานประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามลำดับ โดยใช้สถิติการวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-Test และ ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ระหว่าง 2 กลุ่มขึ้นไปวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ในแต่ละประเด็น เพื่อแยกแยะแนวคิดสรุปรวบรวมและนำเสนอเกี่ยวกับภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำคุณคิทธิลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้ให้ข้อมูล จำนวน 140 คน ผู้ให้ข้อมูล แบ่งตามอายุ มีอายุตั้งแต่ 21-37 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 21.40 อายุตั้งแต่ 38-53 ปี จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60 อายุตั้งแต่ 54 ปี ขึ้นไป 21 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 ผู้ให้ข้อมูลแบ่งตามประสบการณ์ในการทำงาน มีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 มีประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 67.90 แบ่งตามขนาดของสถานศึกษา ขนาดเล็ก (นักเรียนไม่เกิน 499 คน จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 65.70 ขนาดกลาง (นักเรียน 500-1,499) จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ขนาดใหญ่ (นักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499) จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 คน ขึ้นไป) จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 4.30 ตามลำดับ

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครู สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ แสดงดังตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวม

ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล	4.55	.42	มากที่สุด
2. การสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล	4.64	.40	มากที่สุด
3. การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ	4.58	.42	มากที่สุด
4. การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ	4.60	.41	มากที่สุด
5. การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล	4.68	.39	มากที่สุด
รวม	4.61	.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครู มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = .37) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ การเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = .39) รองลงมาคือ การสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = .40) การปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = .41) การปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = .42) , และ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = .42)

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวมและรายด้านจำแนกตามตัวแปรขนาดของสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน นั่นคือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการในสถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในภาพรวม และรายด้านทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหาร สถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีประเด็นสำคัญที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามความเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19 สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดการการเรียนการสอนออนไลน์ ส่งผลให้สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ มีการส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เรียนรู้เทคโนโลยีสารสนเทศได้อย่างต่อเนื่อง เพื่อการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอน มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และรู้จักนำความรู้ไปบูรณาการกับการจัดการศึกษาและบริหารการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ดังที่รัตติภรณ์ จงวิศาล (2556, น. 62) ได้ระบุว่า การเปลี่ยนแปลงเป็นความรับผิดชอบของผู้บริหาร และสิ่งที่ต้องการของสังคมใน ยุคปัจจุบันคือ ภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงมีความจำเป็นที่จะต้องกระตุ้นและเอื้ออำนวยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในยุคสังคมแห่งความรู้ และการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมภายนอก ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และการจะนำการเปลี่ยนแปลงไปสู่เป้าหมายสิ่งที่ดีกว่าจะต้องเริ่มเปลี่ยนแปลงที่ตัวเองก่อน และจะต้องกระตุ้นให้ผู้อื่นมีการเปลี่ยนแปลงตาม เพื่อจะนำผู้อื่นไปสู่เป้าหมายของยุคดิจิทัล ที่มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ICT) ที่หลากหลาย สอดคล้องกับการวิจัยของ Yee (2002) ที่วิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของครูใหญ่ ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหาร โรงเรียนที่มีประสบการณ์ในการบริหารเทคโนโลยีในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตลอดจน นักเรียนและผู้ปกครองที่มีส่วนเกี่ยวข้องของประเทศแคนาดา นิวซีแลนด์และสหรัฐอเมริกา โดยจากเก็บข้อมูลสามารถจัดหมวดหมู่คุณลักษณะผู้นำดังนี้ 1) คุณลักษณะแห่งการมุ่ง การเรียนรู้สู่การสร้างวิสัยทัศน์ (learning-focused envisioning) 2) คุณลักษณะแห่งการเรียนรู้ในสิ่งที่ท้าทาย (adventurous learning) 3) คุณลักษณะแห่งการถ่ายทอดความรู้ อย่างมั่นคง

ผลการวิจัยสอดคล้องกับภัทรา ธรรมวิทยา (2558) ที่ได้ทำการวิจัยศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาในเขตธนบุรีตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียน ด้านจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สอดคล้องกับ ภัทราพร ธัญกิจเจริญสิน (2558) ที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง ภาวะผู้นำทางด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู ผลการวิจัย พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน

ด้านการมีวิสัยทัศน์ดิจิทัลในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ได้ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, น.35) ที่กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงเดือน ตั้งประเสริฐ (2560) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา ระดับภาวะผู้นำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านวิสัยทัศน์อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของชัยญภาภัก ไยดี (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่องศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา พบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้แบบโลกยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลเป็นการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา และการบริหารเทคโนโลยีสำหรับสถานศึกษาไปพร้อมกัน ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่ไม่สามารถหยุดยั้งได้ โดยเฉพาะการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ โดยเฉพาะการนำสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เป็นประจำ จนเกิดเป็นวัฒนธรรม สอดคล้องกับแนวคิดของ สงบ อินทรมณี (2562, น. 353) ได้สรุปไว้ว่า ประเด็นสำคัญในการบริหารการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ได้แก่การสร้างวัฒนธรรมสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลง การจัดการความรู้ในสถานศึกษายุคดิจิทัล และการทำงานอย่างเป็นเครือข่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุหฤต หมัดอะดัม (2562) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยี ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับโจซี อัลควิสต์ (Josie Ahlquist, 2014) ที่ได้ศึกษาความเป็นผู้นำดิจิทัลโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์และรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ผลการศึกษาพบว่าแอปพลิเคชันโซเชียลมีเดียเป็นเครื่องมือสำหรับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวก จำนวนผู้ใช้แอปพลิเคชันจาก Facebook Twitter และ Instagram เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในกลุ่มประชากรทั้งหมด เครื่องมือเหล่านี้ถูกรวมเข้ากับกิจกรรมประจำวัน สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาผู้นำที่มีความสามารถเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์ ผู้นำด้านการศึกษาและโปรแกรมการศึกษาความเป็นผู้นำสามารถปรับค่าของรูปแบบการเปลี่ยนแปลงทางสังคมเพื่อสะท้อนและประยุกต์ใช้ความสามารถทางดิจิทัลกับการปฏิบัติ ความเป็นผู้นำแบบดิจิทัลต้องการการไตร่ตรอง

เกี่ยวกับการรับรู้และความสอดคล้องของตนเองในโลกออนไลน์ การต่อสู้กับข้อพิพาทที่มาพร้อมกับความเป็นพลเมืองโลกไซเบอร์และวิธีการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่เตรียมพร้อมที่จะสร้างแรงบันดาลใจ

ด้านการปฏิบัติที่เป็นเลิศอย่างมืออาชีพ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของตนเองในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ดังที่ Sheninger (2014) ได้อธิบายไว้ว่า การขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสอดคล้องกับงานวิจัยของภาคภูมิ กองงาม (2556) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริหารระดับกลางโรงเรียนในฝันจังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารระดับกลางโรงเรียนในฝันจังหวัดอ่างทอง มีคุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์รายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับชัยญากาศ ไยดี (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่องศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

ด้านการปรับปรุงอย่างเป็นระบบ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเห็นถึงความจำเป็นของประสิทธิภาพการใช้ข้อมูลสารสนเทศและเทคโนโลยีที่เหมาะสมและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่า เพื่อบรรลุผลสำเร็จสูงสุดของเป้าหมาย สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2561, น. 120) ได้อธิบายไว้ว่า นักบริหารการศึกษาที่มีภาวะผู้นำยุคดิจิทัล จะต้องสนับสนุนและส่งเสริมความเป็นผู้นำในยุคดิจิทัลและสามารถบริหารจัดการให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่องในองค์กรโดยการใช้แหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สอดคล้องกับงานวิจัยของชัยญากาศ ไยดี (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ระดับภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และจุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ด้านการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัล ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาเข้าใจบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการ

บริหารงาน ล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครูผู้สอน เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562) ได้ระบุไว้ว่า ในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน ล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครูผู้สอน เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย สอดคล้องกับจุฬาลักษณ์ อักษรณรงค์ (2561) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศ ของผู้บริหารสถานศึกษา สหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี พบว่า ระดับภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษาสหวิทยาเขตหนองหาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20 จังหวัดอุดรธานี โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านความเป็นพลเมืองดิจิทัล อยู่ในระดับสูงสุด สอดคล้องกับชัยญาติ ไยดี (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่องศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมา พบว่าระดับภาวะผู้นำ ด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูต่อภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

การเปรียบเทียบความแตกต่างของภาวะผู้นำยุคดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุรินทร์ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า ในภาพรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาในทุกขนาดของสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างเท่าเทียมกัน สถานศึกษาขนาดใหญ่มีความพร้อมด้านการสนับสนุนส่งเสริมการจัดและปฏิบัติโดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถหลอมรวมนโยบายการบริหารเทคโนโลยีให้สอดคล้องกับการปฏิบัติจริง รวมถึงมีการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียร่วมแสดงวิสัยทัศน์เพื่อบูรณาการเทคโนโลยี ด้านการวัดและประเมินผลเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาประเมินคุณภาพของระบบเทคโนโลยีที่ใช้งานในโรงเรียน รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการใช้เทคโนโลยีในโรงเรียน และด้านสังคม กฎหมายและจริยธรรม เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้บุคลากรครู และนักเรียนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี รวมถึงผู้บริหารสถานศึกษาสร้างความเสมอภาคทางสังคม โดยเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าถึงและใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีของสถานศึกษาขนาดใหญ่ได้ มากกว่าสถานศึกษาขนาดกลาง และขนาดเล็ก และที่สำคัญผู้บริหารสถานศึกษาทุกคน ไม่ว่าจะปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดอะไรก็ตาม ต้องนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมาปฏิบัติให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563, น.35) ได้

กำหนดให้สถานศึกษานำดิจิทัลเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารอย่างเป็นระบบ นำไปสู่การนำเทคโนโลยี Big Data เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลด้านต่าง ๆ ตั้งแต่ข้อมูลผู้เรียน ข้อมูลครูผู้สอน ข้อมูลสถานศึกษา ข้อมูลงบประมาณที่จำเป็นมาวิเคราะห์เพื่อให้สถานศึกษาสามารถจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) โดยในศตวรรษที่ 21 สถานศึกษามีความจำเป็นต้องเข้าใจบริบทขององค์กรที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วที่เข้ามามีผลกระทบต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างมาก โดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายนอกทางเทคโนโลยีที่เป็นทั้งปัจจัยเอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการบริหารงาน ล้วนส่งผลทำให้ผู้เรียน การเรียนรู้ ครูผู้สอน เทคโนโลยีและนวัตกรรมการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย

สอดคล้องกับแนวคิดของ Sheninger (2014) ที่ได้อธิบายไว้ว่า การขับเคลื่อนการบริหารคุณภาพการศึกษาในปัจจุบัน มุ่งเน้นไปที่การพัฒนาทักษะการเรียนรู้ดิจิทัลของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามวิสัยทัศน์และพันธกิจ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องเป็นต้นแบบที่ดีในการปรับตัวให้เหมาะสมกับบริบทของการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลต้องก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี เนื่องจากผู้บริหารเป็นกุญแจสำคัญในการเปลี่ยนแปลงทั้งในทางปฏิบัติและวัฒนธรรมของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นผู้นำด้านเทคโนโลยีดิจิทัลจึงเป็นตัวแทนของแนวคิดและวิธีปฏิบัติใหม่ โดยการใช้การสื่อสารทางโซเชียลมีเดียในการประชาสัมพันธ์ข่าวสารต่างๆ ของสถานศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณค่าให้กับสถานศึกษา โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับสุเหตุหมัดอะดัม (2562) ที่ศึกษาภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัย พบว่า ครูที่ทำงานในขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่าง สอดคล้องกับเดนิส (Dennis, 2009) ได้วิจัยเรื่อง พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้าสถานศึกษาตามการรับรู้ของครู โรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐเซาท์แคโรไลนา กลุ่มตัวอย่างใดแก่ ครูผู้สอนในกลุ่มวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดและสำเร็จน้อย ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย การเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ การเป็นนักวางแผน การเป็นนักสื่อสาร การมีบุคลิกภาพที่ดี การ เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม และความสามารถในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ ผลการเปรียบเทียบการรับรู้พฤติกรรมภาวะผู้นำของครู จำแนกตามประเภทและขนาดของสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของภัทรพร ธิญักิจเจริญสิน (2558) ที่วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

เอกสารอ้างอิง

- ชัยญาณัก ไยดี. (2561). ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำด้านเทคโนโลยีของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ชูชาติ พุทธมาลา. (2561). องค์ประกอบภาวะผู้นำทางดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดหนองบัวลำภู. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
- ดวงเดือน ตั้งประเสริฐ. (2557). การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของผู้บริหาร. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดนครราชสีมา. [บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- ภาคภูมิ งอกงาม. (2556). คุณลักษณะภาวะผู้นำเชิงอิเล็กทรอนิกส์ของผู้บริหารระดับกลางโรงเรียนในฝันจังหวัดอ่างทอง. [บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภานุมาศ จันทร์ศรี. (2562). โมเดลการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงดิจิทัลของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา:การวิจัยแบบผสมผสานวิธี. บัณฑิตวิทยาลัย :มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุหิต หมดอดัม. (2562). ภาวะผู้นำเชิงเทคโนโลยีของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู โรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา.บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- Wilmore, E.L. (2002). *Principal Leadership: Applying the New Educational Leadership Constituent Council (ELCC) Standards*. Thousand Oak, California: Conwin Press.
- Willson III, E.J. (n.d.). *Leadership in the digital age*. Retrieved October 24, 2015 from:http://www.cidcm.umd.edu/leadership/Leadership_in_the_Digital_Age.pdf.
- Woudenberg, M.K. (2001). *A case study of technology-related staff development in California digital high schools: Teacher and administrator concerns and perception*. Doctoral dissertation University of La Verne.

